

bosom, lap); fortasse lat. *pectus* cum *p* pro *v*, et *t* pro *s* sicut in gr. ἄρπτε-ς = ऋत्त-स्, ex अर्त्त-स्, *ursu-s*.)

वच्, वङ्च् (scribitur वच्, gr. 110^a.) 1. *P.* ire, se movere. (Cf. लाच् etc., राच् etc., वक्क्, वङ्क्, वङ्ग, वङ्ग, वल्ग, lat. *vacillo*, quod p. 62. minus apte tractum est ad कक्; germ. vet. *wankôn*, *wanchôn* vacillare.)

वङ्क् 1. *A.* (कौटिल्ये *κ.* कौटिल्ये गतौ *ν.*; scribitur वक्) tortuose ire; incedere; ire. वङ्क्कु tortuose incedens. RIGV. 114.4. (*V.* वङ्क्, वक् et cf. lith. *wingis* flexus fluminis, germ. vet. *winkil*, anglo-sax. *vincel* angulus, gr. ἄγκη, ἄγκος, ἄγκών. ἄγκύλος, ἄγκυρα; lat. *angulus*.)

वङ्ग *m.* (r. वङ्क् *s.* अ) flexus fluminis. (Lith. *wingis* id., v. r. वङ्क्.)

वङ्गि *m.* (r. वङ्क् *s.* रि) costa. HEM.

वङ्ग v. वच्.

वङ्क् 1. *P.* (गतौ *κ.* खञ्जे *ν.*) ire; claudicare. *V.* वच्, वङ्क्. **वङ्ग** *n.* 1) plumbum. AM. 2) stannum. HEM. — **वङ्ग** *m.* 1) Bengalica. 2) Bengalensis. RAGH. 4. 36. (Hib. *ban* «copper».)

वङ्घ 1. *A.* (गतौ *κ.* निन्दारम्भजेषु; scribitur वघ्) ire; reprehendere; incipere; properare. (*V.* वच्.)

वच् 2. *P.* interdum *A.*; secundum grammaticos etiam cl. 1. (anom. v. gr. 358. 420. 455. 481. 505.) 1) dicere, loqui, c. acc. pers. et rei. MAH. 3. 14025.: अनुकूलन् तथा वच्मि; UP. 75.: उपकोशा वक्ति स्म; H. 3. 3.: उवाच भीमसेनम् इदं वचः; N. 9. 25.: उवाच दमयन्ती तन् नैषधङ् करुणं वचः; RAGH. 3. 43.: अवाचद् एनम् (v. gr. min. 382. annot.); R. Schl. II. 40. 11.: मां राम वक्ष्यसे. Pass. c. acc. rei et nom. pers. cui dicitur, et instr. pers. a qua dicitur. R. Schl. II. 68. 6.: त्यक्तशोकैरु इदं वाच्यः ... भरतः; MAH. 1. 7488.: निःसंशयं श्रेयो वाच्यस्त्वम् असि बान्धवैः. Cum nom. rei. MAN. 8. 61.: वाच्यम् ऋतञ्च तैः. 2) appellare. SA. 2. 13.: चित्राश्च इति चोच्यते. — *Caus.* 1) वाचयामि efficio ut alqs di-

cat, proferat, praesertim स्वस्ति वाचयामि efficio ut alqs precationem salutis proferat, fausta precetur. R. Schl. II. 25. 28. MAH. 1. 6947. 7936. Etiam omisso स्वस्ति id. BHATT. 17. 1.: विप्रान् अवाचयन् (schol. स्वस्तिवाचनम् कारितवन्तः); SA. 1. 25.: ज्ञत्वा 'निं विधिवद् विप्रान् वाचयामास; R. Schl. II. 6. 7.: वाचयामास स द्विजान्. 2) legere (efficere ut litterae loquantur). UR. 25. 5. SAK. 23. 4. 3) वाच्य vituperandus. SA. 1. 32. 4) i. q. primit. (secundum grammaticos वच् cl. 10.). BHATT. 6. 46.: कथनीयम् अवीवचत्. — *Desid.* विवच् dicere velle. SAK. 53. 16. (Cf. boruss. vet. *wack* praef. en invocare, en-wackēmai invocamus, en-wackē invocant, po-wackisna proclamatio; germ. vet. *gi-WAG* dicere, narrare, memorare, *giwah-t* mentio, *ga-wahlth* memorabilis, celebrer, *ga-wahanian* memorare; nostrum *er-wähnen*, v. Graff. I. 696. sq.; lat. *voco*, quod nititur formâ *Caus.* वाचयामि, correptâ vocali, v. gramm. comp. 109^a. 6. et 504.; gr. ἔειπεν e FEK, mutatâ gutturali in labialem, εἶπεν, ἔπος = वचस् q. v.; hib. *faighim* «I speak, talk», *faigh* «a prophet», *faighle*, *faighleadh* «words, talk, conversation»; serb. *vik-a-ti* vociferari, 1. pers. praes. *vić-e-m*; slav. *rekû* dico, 2. pers. *reć-e-s'i* = वचसि *vac-a-si*, mutatâ semivocali *v* in *r*, gr. comp. 20. et p. 648. annot. 6.; lith. *prá-rakas* propheta, *rėkiù* clamo, vociferor.)

c. अनु dicere, proferre, recitare. MAN. 11. 191.: येषान् द्विजानां सावित्री ना नूच्यते.

c. अभि dicere, loqui. MAH. 3. 560.: भीमो ऽभ्युवाचै नाम ... इदं वचः.

c. निस् edicere, effari, profiteri. SA. 6. 35.: सत्यम् निरुच्यताम्.

c. प्र dicere, loqui, c. dat. vel gen. pers. IN. 5. 22.: तत् ते सर्वम् प्रवक्ष्यामि; BR. 2. 6.: यम् (धर्मम्) प्रवक्ष्याम्य अहन् तव; N. 12. 68.: स्वागतन् त इति प्रोक्ता तैः सर्वैस् तापसैश्च सा. Appellare. MAN. 1. 10.: आपो नारा इति प्रोक्ताः.